

חוזרת לאביו ביובל.

הלוקח שדה מאביו, ומת אביו והוא יורשו ואחר כך הקדישה, הרי היא כשדה אחוזה ונפדית בחמשים סלעים, ויש בה יציאה לכהנים ביובל.

ואם הקדישה ואחר כך מת אביו, הרי היא כשדה מקנה, כיון שבשעת הקדשו היתה בידו שדה מקנה, וכן נפדית בשויה. ואם נגאלה מן ההקדש על ידי אחר חוזרת לבן ביובל ואינה יוצאת לכהנים, שהרי בשעה שהקדישה לא היה גופה שלו שעתידה לחזור לאביו ביובל, וכשאר מקדיש שדה מקנה הוא, שאם נגאלה על ידי אחר חוזרת לבעל האחוזה ביובל, וכאן שהבן ירש כח שהיה לאביו, חוזרת לו ביובל, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: הלוקח שדה מאביו והקדישה ואחר כך מת אביו צהרי היא מעכשיו כשדה אחוזה ונפדית בחמשים כסף ויש בה יציאה לכהנים ביובל, שנאמר: "ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש וגו'" דין שדה מקנה לה, ודרשינן: שדה שאינה ראויה בשעת ההקדש להיות שדה אחוזה, הוא דהוי שדה מקנה, יצתה זו שהיא ראויה⁽³⁸⁾ בשעת

ולפי האיכא דאמרי, כך אמר ליה רבינא לרב אשי: אף אנן נמי תנינא במשנתנו, שהם כבעלים ביובל ראשון, שהרי שנינו: רבי אליעזר אומר לעולם אין הכהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלנה אחר, ומשמע אחר ולא בעלים.

אמר ליה רב אשי לרבינא: אי ממתניתין אין הכרח שהם כבעלים ביובל ראשון, שהוה אמינא בעלים ביובל שני כאחר דמו ובכלל "יגאלנה אחר" הם, ועל כן קמ"ל הברייתא, שבעלים ביובל שני אין דינם כאחר, אלא הם כבעלים ביובל ראשון.

מתניתין:

היורש שדה מאביו או משאר מורישיו, זו היא שדה אחוזה שאם הקדישה נפדית בחמשים סלעים לבית כור, ויש בה יציאה ביובל לכהנים.

הלוקח שדה אחוזת אביו או שאר מורישיו, הרי זו חוזרת לאביו ביובל, ואין קנינו בה אלא קנין פירות, וקנין הגוף לאביו, כשאר מוכרי שדה אחוזה. ואם הקדישה הרי זו בכלל הקדש שדה מקנה שנפדית מן ההקדש בשויה, ואין בה יציאה ביובל לכהנים, אלא

אך הביא הגרי"ז שבתוספות בגיטין [מח א] מבואר שהאחים שחילקו את ירושת אביהם, אפילו אם האחין שחלקו הם לקוחות זה מזה וחוזרת הקרקע ביובל מכל מקום יש לזה דין שדה אחוזה, ואם הקדיש אחד מהם את חלקו הרי זה יוצא לכהנים ביובל.

ומבואר מדברי התוספות האלו שאין הדין תלוי בחזרה ביובל, אלא הכל תלוי בשם שדה

38. תמה הגרי"ז שהרי מבואר בהמשך המשנה שהטעם ששדה מקנה אינה יוצאת לכהנים היא משום שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו, ואם כן, מה בכך שהיתה השדה ראויה להיות לו שדה אחוזה. אך הרי בשעת ההקדש שהיה אביו חי היא היתה אצלו שדה מקנה ואינה שלו [רק עד היובל] ונשאר הטעם שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.